

Programma NGVO Studiedag 30 november 2018 Antwerpen

‘Europa en het onderwijs’

Het Nederlandstalig Genootschap voor Vergelijkende Studiën van Opvoeding en Onderwijs (NGVO) en het Vlaams departement Onderwijs en Vorming nodigen u graag uit op de **studiedag ‘Europa en het onderwijs’**. Deze studiedag gaat door op **vrijdag 30 november 2018** in congrescentrum Elzenveld in **Antwerpen**.

De afgelopen decennia zagen we het belang van Europa en de Europese besluitvorming steeds meer toenemen. En hoewel het onderwijsbeleid vooral een zaak is van de lidstaten zelf, merken we ook daar een steeds grotere impact van de Europese eenwording. Zo engageerden de lidstaten zich in het kader van het Education and Training 2020-programma tot het bereiken van tal van doelstellingen en tot nauwe samenwerking op het vlak van onderwijsbeleid. Er is uiteraard het Erasmus+-programma dat mobiliteit van lerenden en samenwerking tussen onderwijsinstellingen en overheden tussen de lidstaten bevordert. In het kader van het Europees Semester geeft de Europese Commissie steeds vaker landenspecifieke aanbevelingen die rechtstreeks het onderwijsbeleid raken. En via een intensieve monitoring, door gebruik te maken van internationaal vergelijkend onderzoek en benchmarking, probeert de Europese Commissie de lidstaten aan te zetten werk te maken van een betere onderwijskwaliteit.

Deze ontwikkelingen zetten zich steeds harder door en we staan voor een belangrijk momentum. N.a.v. de social summit in Göteborg in november 2017 lanceerde de Europese Commissie de idee van een ‘European education area’ tegen 2025, waar een meer intensieve samenwerking op het vlak van onderwijs nagestreefd wordt. Kort daarna lanceerde de Europese Commissie haar voorstel voor het volgende Erasmus+-programma en wordt volop werk gemaakt van een opvolger voor het aflopende Education and Training 2020-programma. Op de First European Education Summit in januari 2018 stond het Europese Commissie document ‘*Strengthening European identity through Education and Culture*’ centraal. Het Europees Parlement heeft op 12 juni 2018 een resolutie aangenomen over ‘*modernisation of education in the EU*’. Alles wijst er op dat Europa in de nabije toekomst een steeds grotere rol in en voor het onderwijs zal spelen.

Voor NGVO de aanleiding om hierover een studiedag te organiseren waarin we kijken hoe Nederland en Vlaanderen inspelen op deze evolutie, hoe zij aankijken tegen de aangekondigde ééngemaakte Europese onderwijsruimte, welke kansen en opportuniteiten en potentiële risico's er zijn. Daarnaast kijken we ook of Vlaanderen en Nederland meer kunnen samenwerken om zo hun stem op het Europese forum luider te laten klinken.

De NGVO-studiedag staat voor een mix van interessante sprekers en debat tussen de deelnemers. Daarom willen we het kleinschalig houden en beperken we ons tot maximum 100 deelnemers.

Programma

Ochtend

- 09.45** Inloop en welkom
- 10.15** Opening dagvoorzitter Jeroen Backs
- 10.20** Welkomstwoord Simon Steen, voorzitter NGVO

Plenaire lezingen

- 10.30-11.30** *Schetsen van nieuwe Europese accenten, recente beleidsontwikkelingen op Europees niveau. Welke nieuwe kansen en uitdagingen bieden zich aan?*

Stefaan Hermans (directeur 'Policy Strategy and Evaluation', Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture – Europese Commissie)

Q & A

- 11.30-11.45** PAUZE

- 11.45-12.45** *Een filosofische reflectie op het onderscheidende van de EU en wat dit voor onderwijs kan betekenen.*

Prof. dr. em. Koo van der Wal (emeritus-hoogleraar wijsbegeerte aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.)

Q&A

12.45-14.00 Lunch

Middag

- 14.00-15.15** Drie workshops

Elke workshop wordt kort ingeleid door een Vlaamse en een Nederlandse spreker. Nadien volgt er discussie aan de hand van een

aantal stellingen. Elke workshop wordt gemodereerd door een bestuurslid van NGVO.

1. Hoe geeft Europa vorm aan het onderwijs van de toekomst?

In deze werkgroep wordt een politiek-strategische invalshoek gehanteerd. Er wordt stilgestaan bij hoe Europa vormgeeft aan onderwijs, via: burgerschapseducatie, beroepsopleiding, sterke focus op gelijke onderwijskansen en welbevinden, Europese sleutelcompetenties (top-down perspectief). Europa mag dan formeel gezien niet bevoegd zijn voor onderwijs(beleid), maar het heeft toch een belangrijke invloed. Concreet wordt gekeken naar hoe Vlaanderen en Nederland zich kunnen positioneren ten aanzien van dit vormgevende Europa. Wat zien we als prioriteiten? Wat zijn de gelijkenissen en verschillen in onze positionering?

2. Hoe geeft onderwijs vorm aan de Europese identiteit?

Vanuit Europa wordt aangegeven dat er moet gewerkt worden aan een sterke Europese identiteit onder haar inwoners. Onderwijs speelt daarin een belangrijke rol. In deze werkgroep wordt vanuit de invalshoek 'burgerschapsvorming' nagegaan hoe hieraan in de concrete praktijk vormgegeven kan worden. Welke elementen van de Europese identiteit vinden we belangrijk, welke niet, hoe vertalen we dit in het onderwijscurriculum? Hoe nemen de andere lidstaten in de EU dit op?

3. Wat verwacht het onderwijs van Europa?

In deze werkgroep bekijken we de impact van Europa op onderwijs vanuit de klas- en schoolpraktijk. Heel wat regelgeving en kaders waarmee scholen aan de slag moeten, vinden hun oorsprong in Europa. Denk maar aan regels m.b.t. voedselveiligheid, de privacywetgeving, normeringen voor (school)infrastructuur. We vertrekken in deze werkgroep vanuit het oogpunt van de leerling, de leerkracht, de school en het onderwijsmiddenveld. Welke verwachtingen t.a.v. Europa leven er bij hen? Waar kan Europa sterker in optreden, waar zou het meer terughoudend moeten zijn. En hoe kan het onderwijsveld beter anticiperen op de ontwikkelingen die zich voordoen?

15.45

Opiniërende dagafsluiting

Dagvoorzitter Jeroen Backs

16.00

Aangeklede borrel